Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Варшавський університет (Польща)
Вищий інститут мов Тунісу університету Карфагену (Туніс)

ВИКЛАДАННЯ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ

Тези XXV Міжнародної
науково-практичної конференції

(1–2 червня 2023 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків
2023

УДК 811: 378. 147 (063)
В 43

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(посвідчення № 612 від 22 грудня 2022 року)

Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням
Вченої ради Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
(протокол № 8 від 01 травня 2023 року)

Редакційна колегія: С. В. Варава (відповідальний редактор), О. М. Вержанська., І. В.Сухова, С. С. Нечипоренко (технічний редактор)

Адреса редакційної колегії: 61022, Харків, майдан Свободи, 4, Навчально-науковий інститут міжнародної освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Відповідальність за достовірність викладених фактів, аутентичність цитат, правопис, стиль, а також правильність списку використаних джерел несуть автори тез, які включені до електронної збірки.

Викладання мов у закладах вищої освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки : тези XXV Міжнародної наук.-практ. конф. (1–2 червня 2023 року, м. Харків, Україна). [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – (PDF 180 с.)

До електронного збірника включено тези доповідей, присвячені теоретичним питанням мовознавства і практичним проблемам викладання мов у вищій школі. Матеріали доповідей відображають проблеми теорії та практики методики викладання мов у закладах вищої освіти України й досвід науковців, викладачів англійської та української мов як іноземних. Розглядаються психолого-педагогічні та лінгводидактичні особливості навчання іноземних студентів, місце міжкультурної комунікації, міжпредметна координація, формування професійної компетентності студентів. Висвітлено теми, пов'язані з мультимедійними технологіями в сучасній освіті: створення курсів дистанційного навчання, електронних підручників, словників, навчальних презентацій, тестів; впровадження до навчання ресурсів Інтернет, новітніх технічних засобів.

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2023

ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 148

Фоміна І. Л.
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ МОВНИХ НАВИЧОК І УМІНЬ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ 151

Khrystiuk S. B.
LEXICAL AND SEMANTIC DIFFERENTIATIONS OF ECONOMIC TERMINOLOGY 154

Челомбітько Т. В.
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДИСТАНЦІЙНІЙ ОСВІТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ПІДГОТОВЧИХ ФАКУЛЬТЕТАХ 158

Черногорська Н. Г.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ ФРАЗЕОЛОГІЇ У СТУДЕНТСЬКИХ ГРУПАХ НЕТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 161

Чорна А. І.
ВАЖЛИВІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У НЕМОВНОМУ ЗВО 164

Шелюх О. М.
ОСОБЛИВОСТІ КУРСУ «КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ВІЙСЬКОВОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ 167

Yablonska T. M.
THE EXPEDIENCY OF MASTERING PROFESSIONAL ENGLISH FOR STUDENTS IN «SYSTEM ANALYSIS» AND «COMPUTER SCIENCE» 170

ВАЖЛИВІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У НЕМОВНОМУ ЗВО

Чорна А. І.
Україна, Ірпінь, Державний податковий університет

Знання іноземної мови є важливою складовою для досягнення успіху в різних сферах діяльності. При цьому високі вимоги до рівня іншомовної компетенції здобувачів вищої освіти немовних закладів вищої освіти пов'язані не лише з необхідністю підготовки їх до успішного спілкування у глобалізованому світі, а й з потребами фахового просування, оскільки іншомовна комунікативна компетенція є невіддільною складовою професійної діяльності у сучасних умовах.

Розуміючи важливість комунікативного ресурсу та мовленнєвої етики у спілкуванні майбутніх спеціалістів, вчені багатьох країн, у тому числі України, звернулися до його всебічного вивчення. Відомими є праці Гольдіна В. Е., Костомарова В. Г., Фабіан М. П. Проте в немовному ЗВО при фаховій підготовці спеціалістів проблема важливості психологічної складової у формуванні іншомовної комунікації не була предметом розгляду.

На сьогодні нез'ясованими залишаються фактори, які ускладнюють успішне засвоєння здобувачами вищої освіти немовних закладів вищої освіти іноземної мови, експериментальні методи розвитку іншомовних здібностей здобувачів вищої освіти з урахуванням психологічних і професійних особливостей. Вітчизняна та зарубіжна психологія приділяють особливу увагу значенню комунікативного ресурсу для успішного розвитку сучасних професіоналів (Берестова Л. М., Кідрон А. А., Кондратьєва С. В., Попова А. А.). Проте у сучасній психологічній літературі увага зосереджується в основному на вивченні змісту професійного успіху, його складників та критеріїв при недооцінюванні аналізу

психологічних та соціальних факторів, що детермінують забезпечення успішної та ефективної іншомовної взаємодії при виконанні професійних обов'язків.

Проаналізувавши сучасний досвід методик викладання іноземних мов у закладах вищої освіти і визначивши головні чинники, що сприяють успішному засвоєнню іншомовного комунікативного ресурсу, психологічні фактори активності особистості здобувачів вищої освіти та особливості соціально-психологічної адаптації до вимог закладів вищої освіти, можливо виокремити наступні гіпотези:

1) Іншомовна комунікативна компетентність здобувачів вищої освіти немовних ЗВО як інтегральне професійно-особистісне утворення має змістовну специфіку, певні критерії, рівні розвитку й динаміку в процесі професійного становлення [4: 8].
2) Іншомовна комунікативна компетентність майбутнього фахівця впливає на його професійну успішність [3: 38].
3) Спеціальна програма розвитку іншомовних комунікативних ресурсів здобувачів вищої освіти немовних ЗВО, що включає відповідний тренінг буде сприяти посиленню професійної успішності [3: 47].

Іншомовна комунікативна компетентність майбутнього спеціаліста – це інтегральне професійно-особистісне утворення, що має змістовну специфіку, певні критерії, рівні розвитку й динаміку та впливає на його професійну успішність. Створення спеціальних програм розвитку іншомовних комунікативних ресурсів, що будуть включати мовленнєвий тренінг буде сприяти посиленню професійної успішності [6: 54].

Одним із найголовніших факторів формування іншомовної комунікативної компетенції у здобувачів вищої освіти немовних закладів вищої освіти є розширення уявлення про структуру та особливості пізнавальних потреб фахівців, що вивчають профільну іноземну мову. Саме цей фактор безпосередньо впливає на розвиток здібностей засвоювати новий іншомовний матеріал та на інтерес до вивчення іноземної мови.

Основне завдання під час навчання фахівців немовних ЗВО полягає у розробленні комплекту діагностичного інструментарію, спрямованого на виявлення рівня комунікативного ресурсу майбутнього спеціаліста і напрямків його впливу на подальший професійний розвиток, а також у визначенні критеріїв формування комунікативних ресурсів як основи й складової професіоналізму. Даний інструментарій може успішно використовуватися в практиці роботи з підготовки, атестації та підвищення кваліфікації працівників.

Список використаних джерел

1. Борецька Г. Є. Сучасні технології формування англомовної компетенції в говорінні в учнів основної та старшої школи : Іноземні мови, 2010. С. 23–26.
2. Бучацька С. М. Психологічні особливості підготовки студентів з іноземної мови: зб. наук. праць № 33. Ч. ІІ. Хмельницький: Вид-во Національної академії ДСПУ, 2005. С. 139–142.
2. Гапоненко Л. П. Педагогічні умови формування готовності студентів до іншомовного спілкування: Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка. Випуск 45, 2002. С. 77-79.
3. Гринчишин О. М. Комунікативна спрямованість навчання іноземної мови майбутніх фахівців міжнародних відносин: матеріали наук.-практ. конф., Хмельницький: ТУП, 2003. С. 121–126.
4. Завірюха А. В. Психологічні проблеми спілкування іноземною мовою у студентів немовних навчальних закладів: Проблеми загальн. та пед. психології, 2007. С. 356–360.
5. Зонтова С. Є. Когнітивний підхід до навчання іншомовної лексики. Проблеми сучасної педагогічної освіти: зб. наук. праць. Ялта: РВВ КГУ, 2005. С. 89–93.